

INNHOOLD

Forord	9
Kapittel 1	
Kvalitative metoder – hva, hvorfor og når?	13
Særtrekk ved kvalitative metoder	13
Innhold mer enn hyppighet og utbredelse	13
Dybdeboring, nærhet og fleksibilitet	15
Å krype inn under huden på aktørene	18
Sosiologi = matematikk?	19
Mellom kunst og teknikk	21
Valg av kvalitative metoder – en fagpolitisk sak?	21
Når egner kvalitative metoder seg?	23
Lokale prosesser og problemer med å generalisere ..	23
Jakten på de gode nyanser	26
Kvalitativt eller kvantitativt i anvendt forskning?	28
Nærhet = nærsynthet?	29
Å kombinere metoder	30
Å finne problemstillinger	33
Forskningsetikk – en foreløpig orientering	35
Kapittel 2	
Observasjon og feltarbeid	40
Valg av felt	42
Man kan ikke være flere steder på en gang	42

Flere matstasjoner? Flere kokker?	44
Forskning på hjemmebane	47
Skjult eller åpen observasjon?	49
Å utforske eliter	52
Om å vinne innpass i feltet	53
De første kontaktene	53
Hvem skal en godblunke til?	57
Aktiv eller passiv observasjon?	60
Informanter i feltarbeidet	65
Noen trafikkregler for feltforskere	65
Den gode informant	67
Nærmere om forskningseffekt	71
Feltforskeren er også en aktør i samspill	71
Forskere kommer i mange versjoner	72
Forskningseffekt i evalueringsforskning	75
Forskerrollen	77
Den slitsomme selvrefleksjonen	77
Forskeren som hjelper	80
Hvor lenge skal feltarbeidet vare?	81
Registrering av feltdata	82
Notater og huskereglar	82
Filming i feltet	86
Registrering som filter	87
Kapittel 3	
Kvalitative intervjuer	89
Intervjuer er noen ganger nødvendige	89
Fleksible intervjuguider!	91
Hvem bør intervjues?	95
Skjønnsmessige, bredt sammensatte utvalg	95
Alltid personlige møter?	96
Å intervju kjente	98
Hvor mange intervjuer?	99
Lydopptak, notater, hukommelse?	101
Den gode samtale	103

Innledende manøvrer	103
Den gode lytter og den støttende samtalepartner . .	105
Like og ulike barn	111
Svarpersonene som medforskere	112
Retrospektive intervjuer	113
Flere svarere – og flere spørre?	116
Gruppeintervjuer	116
To eller flere som spør?	119
Nedtegning av intervjuer	120

Kapittel 4

Tekstanalyse og kildekritikk	123
Hva er tekstanalyse?	123
Kildevurderinger	125
Ikke bare ord	129
Studier av digitalt materiale	132

Kapittel 5

Analyse og fortolkning	135
Faser som glir over i hverandre	135
Teoretisering i kvalitative studier	137
Mellom narrativisme og overfortolkning	137
Mellom gjenfortelling og diagnostisering	140
Bruk begreper som viser til relasjoner og prosesser! . .	142
Hermeneutikk og subjektivitet	143
Diskursanalyse	147
Praktisk analysearbeid	149
Helhetskonsepter og detaljanalyser	149
Mens vi venter på det inspirerte gjennombruddet . .	151
Jakten på gode typologier, analogier og metaforer . .	155
Personbasert eller temabasert analyse?	158
Andre redskaper i jakten på mønstre	159
Elektroniske hjelpemidler i analysen	161
Kriterier for å vurdere kvaliteten av kvalitativ forskning	163

Kapittel 6

Å rapportere forskning	168
Fortellingens goodwill	168
Disposisjonen av en kvalitativ forskningsrapport	169
Problemstillingen – og bakgrunnen for den	170
Metoder og materiale	172
Sammenveving av teori og empirisk materiale	
– en utfordring	173
Konklusjonskapittelet	177
Kan man mene noe i en forskningsrapport?	178
Sammendrag og titler	181
Om sitater	183
Anonymisering og personbeskrivelser	185
Artikler og monografier	186
Formidlingen til de utforskede og til allmennheten ...	188
Skriveslit og skriveglede	190
En avrunding	193
 Litteratur	 194
 Stikkord	 202